ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-A/67

- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**

  * ނަން: މުޙައްމަދު މުޙުސިން
  * އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: **A072016**
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]/ ގދ. ހޯޑެއްދޫ
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: [illegible]/ ގދ. ހޯޑެއްދޫ

- **އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:**

  * ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  * އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: -
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- **ރަޖިސްޓްރީކުރި ތާރީޚު:** 12 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1438 / 10 ޖަނަވަރީ 2017
  * **ނިމުނު ތާރީޚު:** 14 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1440 / 22 ނޮވެމްބަރު 2018

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޙުކުމް ނަންބަރު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: [illegible]

ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 10 މާރިޗު 2016
* ނިމުނު ތާރީޚު: 09 ޖޫން 2016

- **މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް**

އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލާ [illegible] [illegible] އެ ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

- **[illegible] [illegible]:**

01- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 7 ފެބްރުއަރީ 2016 ދުވަހުގެ ރޭ ހެނދުނު 2:45 ހާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amann·manol@gmail·com ގެ ނަމުގައި އީ-މެއިލް އެޑްރެހެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އީ-މެއިލް [illegible] "[illegible] [illegible]"ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] [illegible] [illegible] ހ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމާ ދެކޮޅަށް ހަދާ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، 2 ވަނަ ނަންބަރާ، 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ނަންބަރާ، 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ

އާއި ހަވާލާދީ، އެ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން މުޢާޛު މުޙުސިންގެ މައްޗަށް ޓެރަރިޒަމްގެ ޢަމަލެއް ކުރުން އުޅުމާއި ބައިވެރިވުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ގއ. ދާންދޫ، އަލިވަސްގެ/ މުޢާޛު މުޙުސިންގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ކުރުމުން ބެލުމުން މައްސަލައެއްކަން އެނގޭކަމާއި

އެ ޤަޟިއްޔާ ކުރިމަތިކުރި ޗާޖުން ބުނެފައިވަނީ "ދައުވާ ގއ. ދާންދޫ، އަލިވަސްގެ/ މުޢާޛު މުޙުސިންގެ މައްޗަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދައުވާކުރި ޓެރަރިޒަމްގެ ޢަމަލެއް ކުރުން އުޅުމާއި ބައިވެރިވުމުގެ ކުރުގެ މައްސަލަ ސަރަޙައްދުން ބަލައިދީ، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ފެބްރުއަރީ 07 ވަނަ ދުވަހުގެ ހެނދުނުގެ ވަގުތެއްގަ މާލެ/ހިތަދޫގައި ހުރި ސަރަޙައްދެއްގެ މަތިން ފެނުނު ސިޔާސީ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން، މުޢާޛު މުޙުސިންގެ ބައިވެރިވުމާއި އެކުގައި ޓެރަރިޒަމްގެ ޢަމަލެއް ހިނގާފައިވާކަން، މި މައްސަލައިގެ ހެކިހެކިއަށް ފެންނަކަމަށް ވީހިނދު ޗާޖުކުރެވިފައިވާ އެންގުން ނޫނެކަމަކަށް، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ފެބްރުއަރީ 07 ވަނަ ދުވަހުގެ 02:45 ހާއިރު މުޢާޛު މުޙުސިން ހިފެހެއްޓި ބައިވެރިކޮށް ވެރިކަމުގައި މާލެއިން ފެރީއެއްގެ ތެރޭގައި ދ. މާލިމުއައްސަސާ ކޮށް، ދ. މާލިމި ކޯޓުގެ ދިސާލިސްޓުރީ ބައްދަލުކޮށް، ދ. މާލިމި ލިސްޓުރީ ކޯޓު އެ ދައުލަތު ހުށަހެޅުއްވުން، ޤާނޫނީ ދިނުމަކަށް ޝަރީޢަތުގެ ދަށުން ތަހުޤީޤުގެ ބައިސަލާމަތުން ޢަބްދުﷲ ހާމިދު އަބްދުލްޤާދިރު ހެއްދެވިގޮތުން ކޯޓު އަމަލުކުރުމާއި ޖޭއިލްތަކުން ނިންމަވުން އެފިކަން، މި މައްސަލައިގަ މުޢާޛު މުޙުސިންގެ ވާހަކަދެއްކުމުން ހުކުމް ދައްކާވާ ވާހަކަ ދައްކަވައި، އެކިއެކި ފިހާރަތައް ސަރުކާރުގެ ބޭނުމުގައި، މިކަމާ ދައުލަތުން ނުލަބަ ސަރުކާރުން ނިޔާމާ ނިކުމެ ޝަރީޢަތް، ޢަބްދުﷲ ހާމިދު އަބްދުލްޤާދިރު ހެއްދެވިގޮތުން ގެނައުމުން ފާހަގަ، ރިޕޯޓްކުރުމުން، ޤާނޫނުގެ މިވެނި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަބުކުރުން މުޢާޛު މުޙުސިން އެންގުންތަކާ ބައިވެރިވުން ކުރަން އުޅުން އަމަލުކުރުމަށް އެނގޭން ކަނޑައެޅި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، 2 ވަނަ ނަންބަރާ، 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ނަންބަރާ، 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ހަވާލާދީ، ޓެރަރިޒަމްގެ ޢަމަލެއް ކުރުން އުޅުމާއި ބައިވެރިވުމުގެ ކުށުން މުޢާޛު މުޙުސިން ކުށްވެރިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މިކަމުގެ އަދަބުގެ ގޮތުން ބުނެފައިވާ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން މުޢާޛު މުޙުސިން 17 (ސަތާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމަށް ހުކުމްކުރުމަށް ޖިނާއީ ކޯޓުން ނިންމީއެވެ." މިވަނީއެވެ.

-02 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވަނީ [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރައްވަމުން، ގއ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 07 (ހަތެއް) [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލަކީ "ގަދަކަމުން މީހަކު ޚުޠުފުން ނުވަތަ ރަހީނެއްގެ ގޮތުގައި މީހަކު ހިފެހެއްޓުން" ކަމަށްވާއިރު އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާފަރާތުން އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލުތަކުގައިވާ "ގަދަކަމުން މީހަކު ޚުޠުފުކަން ނުވަތަ ރަހީނެއްގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓިކަން" ނުވަތަ އެއިން އަމަލެއް ކުރަން އުޅުނުކަން ދަލީލުތަކުން [illegible] ނުކުތާތަކުގައި އަދި [illegible] އެއިން އަމަލެއް ކުރިކަން ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] އެ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރި ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 59 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.
- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑަށް ކުރި ޝަރީޢަތް ވެފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.
- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ދ) އާއި ޚިލާފަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.
- ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ބައެއް ހެކިންނަކީ [illegible] ހެކިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ހެކިންގެ [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] ކުރައްވާފައިވާ [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ފަސްވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދައުވާކުރުން އިސްތިއުނާފު ކުރާފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރިމަތިލި ޗާޖަށް ޖެހުން ގަސްދުއްޔާއަކުން ހުށަހެޅި 3 ދައުލަތު ހިންގައި ހުރިހަށް ނަގާފައިވާ އުކުއްލުގައި އެއް އަހު އަހުރުމެދުގައި ކަމުން ހުރިހާ ގަސްދުއްޔާއެއްގެ ސަބަބުން ހިންގާފައި ނުވާތީވެ، ހުރިހާ ދައުވާތަކުން ދިފާއުވުމަށް ފުރުސަތު ލިބިފައި ނުވާތީ، އުސޫލާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 42 މާއްދާއާއި އަދުލުއިންސާފާއި ސަބަބުތަކުގެ އަސާސް އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމަށްވާތީ ދިފާއުގެ ވުމުން ސަބަބަކުން އިޢާދަކުރުން ހުކުމަކީ ޤާނޫނާ ޚިލާފު ހުކުމެއް ކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.
- ހަވަނަ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ރ) ދިނާވަތް ހަމަކަމް ހަމަހަމަ ކަމެއް ނެތި މައްސަލަ ނިންމާފައިވުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.
- ހަތްވަނަ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ދިނާވަތް ދައުވާއިން ދިފާއުވުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަގުތާއި ފުރުސަތު ނުދީ މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

03- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ބަލާއިރު، އަދި ފާޚިރު ހަމަވާކަށް އެއްގޮތަކަށް ނޫންކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތުން އެދި ގ. މާވިންނާ، ރަހުމަތުގެ/ މުޙައްމަދު ޙުސައިން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަބަބުތަކުގެ މަޢުލޫމާތުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާއި ގުޅޭ ހުރި ޝަރީޢަތުގެ ދިފާޢުކުރަނިވި މައްޗަށް ބަލާއިރު އެންމެހާ ކަންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ގ. މާވިންނާ، އަލިމަސްގެ/ މުޙައްމަދު ޙުސައިނުގެ މައްޗަށް ދައުވާގެ ފާހުން ދައުވާކުރި ޗާޖުޝީޓުގެ އަޙުވާލު ކަމަށް އުފެއްދި ބައިވެރިވުމުގެ ކަމުގެ މައްސަލަ ސަބަބަކުން ބޮޑުވީ، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ފެބުރުއަރީ 07 ވަނަ ދުވަހުގެ ހެނދުނުގެ ވަގުތެއްގަ މާލެ/ހިތަދޫގެ ހިނގުމުގަ ހުރި ސައިކަލެއްގެ މަތިން ފެނުނު ސަބަބުތަކުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅި، މުޙައްމަދު ޙުސައިނުގެ ބައިވެރިވުމާއި ކުރެވުން ބައްދަލުކުރުމަށްޓަކައި ބަރުތަކެއް، މި މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ހާލަތެއްގައި ފެނިފައިވާކަން އެނގެން ނެތްކަމަށްވެސް، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ފެބުރުއަރީ 07 ވަނަ ދުވަހުގެ 02:45 ހާއިރު މުޙައްމަދު ޙުސައިން އިދިކޮ ބަދަލުކުރި ކޮންމެއްގައި މާލެއިން ފޮނުވިގެން އައި. މާލެއިން ބޯޓު، އައި. މާލެ ކޯޓުގެ އިސްތިރީސުރާ ބައްދަލުކުރުން،

ޕެޓިސްޓްރޯލް ކޯޓު އެ ދަންވަރު ހުޅުވައިގެން، ފޯނުކޮށް އިންތިޒާމު ކުރުމުގެ ތަޙްޤީޤުކުރި ފުލުހުންގެ
އަމާޒަށް ޢަބްދުالله ޙާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު ހަސަނުގެ ފޯނު ކޯލް ޝަރުޢީ ބަޔާންތައް ނަގާ، އެފަރާތުގެ މި
މަސައްކަތަކީ މުޖުތަމަޢު މުސްލިމުންގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމު ހަލާކު ދައުލަތުގެ ބާރުވެރިކަމާއި ދެކޮޅަށް، ދެބަސްވެ ޤާނޫނީ ބާރުތަކާއި
ސަރުކާރާއި، މިކަމަކީ ދައުލަތުން ނަގަން ސަލާމަތް ނަގާ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާ، ތަޙްޤީޤުކުރި ފުލުހުންގެ
އަމާޒަށް ޢަބްދުالله ޙާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު ހަސަނުގެ ގޮތުގައި ޒާތީ، ތަޙްޤީޤުގައި، ޝަރުޢީ ގޮތުގައި
ބިލްފިޢުލު އެޒުއިދު ބަޔާން މުޖުތަމަޢު މުސްލިމުން ޓެރަރިޒަމް ޙަރަކާތް ކުރުން އެކުން އަމަލެއް ކަމަށް
އޮންނާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1
ވަނަ ނަންބަރާއި، 2 ވަނަ ނަންބަރާ، 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާ، 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި
ބަލާފައި، ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ކުރުން އުފެއްދުމާއި ތަމްރީނުގެ ކުރުން މުޖުތަމަޢު ކުރުމުގެ ޖަރީމާގައި
ކުށްވެރިކަމާއި، މިގޮތުގެ އިޢުތިރާފުގެ ބަޔާން ބުނެވިދާނެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން މުޖުރިމު
މުޖުރިމުން 17 (ސަތާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު
211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ނިޔާ ބާޠިލުކުރުން އެދިގެން ޢަރުޟުކޮށްފައެވެ.

(ހ) ދެވަނަ ކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި

މުޖުރިމު މުދައްޢާގެ މައްޗަށް ކުށްސާބިތު ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ޖަވާބު ދައްކަވާން ހުށަހަޅާފައިވާ ދެކަމެއް
ސާބިތުކުރެވޭކަމެއް ކަމަށް، އެ ދެ ކަމަކީ، 7 ފެބްރުއަރީ 2016 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭ ދަންވަރު އިރު ގާތްގަނޑަކަށް
ފިސް ތަޙްޤީޤުކުރި ފުލުހުން އަބްދުالله ޙާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު ހަސަނު ކުރުމަށް ސިޔާސީ ނުރަ ކޯޓު އަމާޒަށް
ޝަރުޢީގޮތުން މުޖުރިމު މުދައްޢާ މަސައްކަތް ކުރިކަމާއި، 7 ފެބްރުއަރީ 2016 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭ ދަންވަރު
3:30 ހާއިރުގައި ފުލުހުން އަތުން މީހުންގެ ބަރާ ސިޔާސީ ހަރި މަސައްކަތް ސިފައިން ބެލުމުގެ އަމަލުތަކާ
ތަޙްޤީޤުކުރި ފުލުހުން އަބްދުالله ޙާމިދު އަބްދުލްޣަފޫރު ހަސަނު ކުރުމަށް ނަގާފައި ޕެޓިސްޓްރޯލް ކޯޓުން ނުކުމެވާ
ސިޔާސީ ނުރަ ކޯޓު އަމާޒަށް މުޖުރިމު މުދައްޢާ ޙަރަކާތްތެރި ވިޔަފާރިކުރި، ބައްދަލުވެގެން ސިޔާސީ ނުރަ ކޯޓު
އަމާޒު ދިނީ މުޖުރިމު މުދައްޢާގެ ޝަރުޢީ ތަޙްޤީޤުގެ ސާބިތު ކުރެވޭނެ ބަޔާން ހުށަހަޅާފައި، މިކަން ސާބިތު ތަޙްޤީޤު

މުޢުތާޒު މުޙުސިންގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ކުރި ޓެރަރިޒަމުގެ ޢަމަލެއް ކުރަން އުޅުމާއި ބައިވެރިވުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއަށް މުޢުތާޒު މުޙުސިންގެ ފަރާތުން އިންކާރުކުރުމުން، އެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިންނަކީ، ހެކިވެރިޔާ ނަންބަރު 1(އެކެއް) އާއި، ހެކިވެރިޔާ ނަންބަރު 2(ދޭއް) އާއި، ހެކިވެރިޔާ ނަންބަރު 3(ތިނެއް) އާއި، ހެކިވެރިޔާ ނަންބަރު 4(ހަތަރެއް) އާއި، ހެކިވެރިޔާ ނަންބަރު 5(ފަހެއް) އާއި، ހެކިވެރިޔާ ނަންބަރު 6(ހައެއް) އާއި، ޗީފް އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ޕޮލިސް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޕޮލިސް ސްޓާފް ސާޖަންޓް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible]/ [illegible] [illegible]، ޕޮލިސް ކޮންސްޓެބަލް ޢަބްދުﷲ [illegible]، ޕޮލިސް ސްޓާފް ސާޖަންޓް [illegible] [illegible]، ޕޮލިސް ސްޓާފް ސާޖަންޓް [illegible] [illegible]، ހއ. [illegible]، [illegible]/ މުޙައްމަދު [illegible]، ޕޮލިސް ސާޖަންޓް [illegible] [illegible]، ޕޮލިސް ސާޖަންޓް މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Cr-C/2016/211 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ށ) ތިންވަނަ ކަމަކީ، މުޢުތާޒު މުޙުސިންގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ ކުރެވިފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ [illegible] އެ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ކަމާއި، 6ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި އޮންނަނީ؛

> މިޤާނޫނުގައި "ޓެރަރިޒަމުގެ ޢަމަލެއް" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމެއް ކުރުމަކީ ނުވަތަ ކުރަން އުޅުމަކީ ނުވަތަ އެފަދަ ކަމެއް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.

މިފަދައިންކަމާއި، އަދި 6ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި އޮންނަނީ؛

> މިޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމެއް ކުރަން އުޅުމުގެ ނުވަތަ އެފަދަ ކަމެއް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމުގެ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ އަދަބަކީ 17 (ސަތާރަ) އަހަރާއި 20 (ވިހި) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށް ލުމެވެ.

މިފަދައިންކަމާއި، އެހެންކަމުން، މުޢުތާޒު މުޙުސިންގެ މައްޗަށް ކުރެވިފައިވާ ދަޢުވާއަކީ، ޓެރަރިޒަމުގެ ޢަމަލެއް ކުރުމުގެ ދަޢުވާ ނޫންކަމާއި، މުޢުތާޒު މުޙުސިންގެ މައްޗަށް ކުރެވިފައިވާ ދަޢުވާއަކީ، ޓެރަރިޒަމުގެ ޢަމަލެއް ކުރަން އުޅުމާއި (attempt) ޓެރަރިޒަމުގެ ޢަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ (participation) ކުށުގެ ދަޢުވާކަން، ދަޢުވާގެ

ސިފާއިން އެގެން ޢުންޞުރުތަކާއި، [illegible] ބިނާކޮށްފައިވަނީ، [illegible] ޤާނޫނުގެ 4ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 1ވަނަ ނަންބަރާއި 2ވަނަ ނަންބަރާއި އަދި 5ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 2ވަނަ ނަންބަރާއި [illegible] އެގެން ޢުންޞުރުތަކާއި،

ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އަކީ އިސްތިއުނާފް ކުރި ފަރާތުގެ [illegible] ޝާމިލުވި ޓެރަރިޒަމްގެ ކުށުގެ ނިޔަތުގެ ރުކުނު (mens rea) ބަޔާން ކޮށްފައިވާ [illegible]، [illegible]،

> "މިޤާނޫނުގައި "ޓެރަރިޒަމް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި މަޤްޞަދުތަކުގެ ތެރެއިން މަޤްޞަދެއް ހާސިލުކުރުމުގެ ގޮތުން މިޤާނޫނުގެ 5ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޓެރަރިޒަމްގެ ޢަމަލެއް ކުރުމެވެ.
>
> (1) ދައުލަތަށް ނުވަތަ ސަރުކާރަށް [illegible] ނުފޫޒު ފޯރުވުމަށް؛
>
> (2) އާންމުންނަށް ބިރުދެއްކުމަށް ނުވަތަ އާންމުންގެ ބައެއްގެ މެދުގައި ބިރުވެރިކަން އުފެއްދުމަށް؛
>
> (3) [illegible] [illegible] ސިޔާސީ، ދީނީ ނުވަތަ ވަކި ފިކުރެއް ކުރިއެރުވުމަށް.

އެހެންކަމުން، މިޤާނޫނުގެ 4ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ (1)ވަނަ ނަންބަރާއި (2)ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފުވި ކަމަށް ދައުވާގައި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަދަ ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ކުރަން އުޅުނުކަމަށް ނުވަތަ ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއްގައި ބައިވެރިވެފައިވާކަން ބުނެ ކަމާ ދައުވާގައި، ދައުލަތަށް ނުވަތަ ސަރުކާރަށް ނުފޫޒު [illegible] ފޯރުވުމަށް އަދި އާންމުންނަށް ބިރުދެއްކުމަށް ނުވަތަ އާންމުންގެ ބައެއްގެ މެދުގައި ބިރުވެރިކަން އުފެއްދުމުގެ [illegible] ދައުލަތުން ސާބިތު ކުރަން ޖެހޭނެކަމާއި، ނިޔަތުގެ ރުކުނު ސާބިތު ކުރަން ނުޖެހޭ، މުޠުލަޤު މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލާނޭ ޓެރަރިޒަމްގެ ކުށްތަކެއްގައި ނޫންކަމާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ބަޔާން ކުރަނީ، މުޠުލަޤު މަސްއޫލިއްޔަތު (strict liability) އުފުލާނޭ [illegible] އެއްގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

> މިމާއްދާގެ (ނ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤްޞަދެއް ނެތް ނަމަވެސް، ޓެރަރިޒަމްގެ ޢަމަލެއް ކުރަން ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ ފަރުވާކުޑަކަމުން [illegible] މިޤާނޫނުގެ 5ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޢަމަލެއް ހިންގައިފިނަމަ، މިޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުގައި ޓެރަރިޒަމްގެ ޢަމަލުގައި ހިމެނޭ ކަމަށް ބަލާނެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މިމައްސަލައަކީ، ބަޔާންވެދިޔަ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ހަވާލާދެވިފައިވާ މައްސަލައެއް ނޫންކަމުން، ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށުގެ ނިޔަތުގެ ރުކުން ދައުލަތުން ސާބިތުކޮށްދޭން ޖެހޭނެ ކަމާއި،

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޓެރަރިޒަމްގެ ކުށުގެ އަމަލުގެ ރުކުނާއި (actus reus) ގުޅޭ މާއްދާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރު ކަމާއި، 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ؛

> (ހ) މިޤާނޫނުގައި "ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މިޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޤްޞަދެއް ހާސިލުކުރުމުގެ ގޮތުން ކުރާ އަންނަނިވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމެވެ.
>
> (2) ގަދަކަމުން މީހަކު ފުރުގަން ނުވަތަ ހައްޔަރުކޮށް [illegible] ހިފެހެއްޓުން؛

[illegible] އެނގެންކަމުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޓެރަރިޒަމްގެ [illegible] ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛ އަދި [illegible].

(ބ) [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ކުރަން އުޅުމާއި (attempt) އަދި ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ (participation) ކުށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެނގެންކަމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާން ކުރާ ކުށުގެ ނިޔަތުގެ ރުކުނާއި (mens rea) އަދި އެޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކުރާ ކުށުގެ އަމަލުގެ ރުކުން (actus reus) ސާބިތުކުރުމުގެ އިތުރުން، ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ކުރަން އުޅުން (attempt) އާއި ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުން (participation) [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރަން ޖެހޭނެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]

ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ (participation) މައްސަލަ ބަލާއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ "...އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުން..." މިފަދައިން ކަމަށާއި، ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުމުން [illegible] [illegible] ސިފަ [illegible] އެގޭ ކަމާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)އަށް ބަލާއިރު، "ރޭވުން" (conspiracy) އާއި، އެޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކި ކުށެއް ކަމުގައި އަދި "ހިތްވަރުދިނުން" (encourage/induce) އާއި، އެޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކި ކުށެއްކަމުގައި، އެހެންކަމުން، ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ރާވާފައި ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލުތަކަށް ސީދާ ގޮތުން ނުވަތަ ނުސީދާ ގޮތުން ހިތްވަރު ދިނުމަކީ މިޤާނޫނުގެ ދަށުން ވަކި [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް، ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއްގައި ބައިވެރިވެފައިވާ ސިފައެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބައިވެރިވާ [illegible] ނުވަތަ ސިފައެއް [illegible] ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ހިންގަން [illegible] [illegible] (common purpose) މިއީވެސް ޖިނާއީ ކުށެއްގައި ބައިވެރިވުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

> [illegible] [illegible] [illegible] 7 ފެބްރުއަރީ 2016 ވާ ދުވަހު [illegible] 2:45 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amann.manol@gmail.com [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ކ. މާފުށި ދިޑްސްޓުރަކް ޝާހިދު   ކަމެއްކުރުމަށްގޮސް އަބްދުލްޤާދިރު ޝާހިދު ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުލްޤާސިމް

ނިކުމެގެން އަބްދުއްރަޙްމާން ފަށާކުރިން މިއީއޭ ދަރިވަރު ފައިސާ ތޮއްޓަށް ރަހުމަތު ގެޔޮއް

ދެކެވުނު ބަސް ރާއްޖޭގައި ކަނޑުގެ ދެބައިމީހުން މިހާރު މާފުށީ ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު ޢަބްދުލްޤާދިރު

ކަމަށްބުނެފައި **ކަމަށް ބައްލަވާފައިވާ ބަޔާނެއް...**"

މިފަދައިންކަމާއި، ޖަރީމާގެ އަމަލެއް ކުރުމަށް "ނުވަތަ" މިއީ ޖަރީމާގެ އަމަލެއް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވު ދިނުން ނުވަތަ ޖަރީމާގެ އަމަލުގައި ބައިވެރިވުން ކަމުގައި އާންމު ޤާނޫނީ ބަލަނީ ބޭނުން ކަމަށް ގޮތުން ބެލިޔަސް، ކުރިން ބަޔާން ކުރި ޖަރީމާގެ އަމަލު ކުރުމަށް ތުހުމަތުކުރި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2015 (ޖަރީމާ މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 07 ވަނަ މާއްދާއިން އުފެއްދުނު ވަކި ކުށެއް ކަމަށްވާތީ، ޖަރީމާގެ އަމަލެއް ތުހުމަތުގެ ކުރުމުގައި އެޤާނޫނުގެ 06 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޢަލާޤާހުރި އެމާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ދަޢުވާ ނުކުތުން ކަމާއި، އެޤާނޫނުގެ 06 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ޖަރީމާގެ އަމަލު ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ދަރަޖައަށް ކުރިއަރަ، އެބައިވެރިވުން ސިފަކުރާ ދަލީލުން ބައްލަވަނީ ސާބިތުކުރަންޖެހޭ އުންސުރުތައް ސާބިތު ކުރަންޖެހޭނެކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ޤަޟިއްޔާގެ "އިޝްތިރާކު ބައިވެރިކަން" މިފަދައިން ބައިވެރިވާ ކުރުމަށް ބަލައިގެން، އެއީ ޤަޟިއްޔާ ޤަޟިއްޔާގެ ދަރަޖަ ކުރުމަށް ކުރުމުގައި ބައިވެރިވާ ގޮތް ކުރުމުގައި ދެބައިގެން ސާބިތުވުން ގޮތަށް ނިންމާފައި، ދަލީލުން ސާބިތު ކުރަންޖެހޭ ކުރުއިވާކަމުގެ ދަރަޖައިގެ، ބައިކަމެއް ދެބައިގެން ޖަރީމާގެ އަމަލު ހިންގިކަން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަމާއި، ސަބަބަކީ، އެކަކު އެކަކާ ކުރީ ކުރެވިފައި ވާނީ ކުރުގެ ކުރުމުގައި ނުވާނެކަ ކަމާއި އަދި ދެމެދުގައި ހިންގާގެން އެކުވެރިވެ ވަކިގޮތެއް ޖަރީމާގެ އެއްމަޤްސަދު ހިނގުމުގައި ހިންގަބައި ދަލީލުން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަމާއި، ބަލައިލާއިރު، އެއްބަސްވުމުގެ ގޮތުގައި އެއްމަޤްޞަދު (common intention) އޮތްކަން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަމާއި، އަދި ޖަރީމާގެ ވަކި ކުރުމެއް ކުރުމުގައި، ދިމާއެއްވާ ކުރުމުގައި މިކަމަށް ރަޖިސްޓަރީވެފައިވާ ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު ޢަބްދުލްޤާދިރު، މަރުކަޒުން ފުރުޞަތު ނުވަތަ ދަރިބައިގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ މަޤްސަދު އެއްބަސްވުމުގެ ގޮތުގައި އޮތްކަން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ކަމާއި، އަދި އެއްބަސްވުމުގެ ގޮތުގައި ވަކި މަޤްސަދު ޙާސިލުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި ކުރިކަމެއް ސާބިތު ކުރަންޖެހޭ ކަމާއި، ދިމާއެއްވާ ކުރުމުގައި މިކަމަށް ދަރިބައިގެ ދެބައިގެން ޖަރީމާގެ އަމަލު ހިންގައިފައިވާކަން ކުރަ ޖަރީމާގެ

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު ޢަބްދުﷲ ޔާމީން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް ގަދަކަމުން ފޮރުވުން ނުވަތަ ރަހީނާއެއްގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުން ކަމަށްވީއިރު، މިއިން އެއްވެސް ކަމެއް އެއްވެސް މީހަކު ކުރިކަން ނުވަތަ ކުރަން އުޅުނުކަން ދައުލަތުން ސާބިތުކޮށްދީފައި [illegible] ހުށަހެޅުން ދަޢުވާއަށް [illegible] [illegible] ސިފަގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮތީ، "...ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު ޢަބްދުﷲ ޔާމީން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް ޤަތުލުކުރުމަށް..." ބިނާކޮށްފައިވާއިރު، ގަދަކަމުން މީހަކު ފޮރުވުން (forced disappearance) އަދި ރަހީނާއެއްގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުން (kidnap/abduction) [illegible] ގަދަފަދަކަން ކުރުމާއި ބޭނުން ބާރުގެ ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] އެ މިދެ، އަނިޔާވެރިކަން [illegible] [illegible] ނުރުހުމުގައި އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިއްރުން، ކަމާ [illegible] [illegible] [illegible] ވަކިވަކި [illegible] [illegible] އެގޮތުން [illegible] ކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ފުރުޞަތުގެ [illegible] [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible] ކަމަށް އުޅުނުކަން ކަމާއި [illegible] [illegible] [illegible] އަމަލެއްކަމުގައި [illegible] [illegible]، ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 05 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި "ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް" ގެ ގޮތުގައި [illegible] [illegible] ގަދަކަމުން މީހަކު ފޮރުވުން ނުވަތަ ރަހީނާއެއްގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުން ނޫންކަން ދަޢުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވާޤިޢާ [illegible] އެއްވެސް [illegible]!

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ކުރަން އުޅުމުގެ (attempt) ކުށަށް ބަލާއިރު، ޓެރަރިޒަމްގެ ކަމެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 06 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން [illegible] ވަކި ކުށަކަށްވާތީވެ، ދަޢުވާ ކުރެވޭނީ، އަސްލު ކުށުގައި ގުޅިގެން [illegible]، މިގޮތުން [illegible] ދަޢުވާގައި، [illegible] ޓެރަރިޒަމްގެ އަސްލު އަމަލަކީ، ގަދަކަމުން މީހަކު ފޮރުވުން ނުވަތަ ރަހީނާއެއްގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުން ކަމަށްވާތީ، މިކަންކުރަން އުޅުމުގެ ދަޢުވާ ބޭނުންވާނީ، ގަދަކަމުން މީހަކު ފޮރުވުން އުޅުން ނުވަތަ ރަހީނާއެއްގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުން އުޅުމުގެ ކުށުގެ މައްޗަކާއި، އެހެންކަމުން، މިދަޢުވާގައި ބައްޓަން ކުރި ވާޤިޢާތަކަށް ބަލާއިރު، މުރާޖަޢާ ކުރަން އުޅުން ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު ޢަބްދުﷲ ޔާމީން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް ގަދަކަމުން ފޮރުވުން އުޅުމާއި ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ

ޢަބްދުﷲ ޔާމީން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް [illegible] ގޮތުގައި [illegible] [illegible]، އެހެންކަމުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތެރޭގައި؛

1- ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޢަބްދުﷲ ޔާމީން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

2- ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޢަބްދުﷲ ޔާމީން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3- އެކަން [illegible]؛

4- އެކަން [illegible]، އެކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

5- [illegible]، އެކަން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

މިކަންކަމަށް [illegible]، "[illegible] [illegible]" އާއި "[illegible] [illegible] [illegible]"[illegible] (preparation) [illegible] [illegible]، [illegible]، [illegible]/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 7 [illegible] 2016 [illegible] [illegible] 2:45 [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amann.manol@gmail.com [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible]"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible] ޢަބްދުﷲ ޔާމީން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ [illegible] ޢަބްދުﷲ ޔާމީން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް [illegible]

ކޯޓުން ނިންމައިވާ އަމުރެއްކަމުން ދައުލަތުން ލިޔުމުގައި [illegible] ސީޑީ އަދަދެއް ބެއްލެވުމާއި، ފުރުސަތުދިނުން ގޮތުގައިވެސް އެ ސާބިތުކަމަ ނުވާތީއެވެ، ގަރާރުގައި މިކަމަ ނުވަތަ ތަރިކާއެއްގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ ޖަރީމާގެ އަމަލު ހިންގުމުގެ [illegible] އެނގުމާ ފަދަ [illegible] ސަބަބުތަކާއި ބަލައިގަނެވޭކަމާއި، ސަބަބަށް، މިގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތަކީ، މިކަން ކުރަން އުޅުނު ފަރާތްކަމަށް ދަޢުވާގައި ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކަށްވާއިރު، އަސްލު ކުރި ކުރަން ފަރާތްކަމަށްވާތީ [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތަކީ ކަމެއްވާ ކަމާއި، ނަމަވެސް، މިއިން އެއްވެސް ކަމެއް ދައުލަތުން ސާބިތުކޮށްދިނުމުގައި ނުކުޅެދުނުކަމާއި އަދި ދަށު ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގައި މިކަން ކަމަށް ބެލިފައި ނުވާކަމަށާއި، [illegible] އެއްގޮތަށް ނުވަތަ [illegible]، ކޯޓު އަމުރުގައި [illegible] ސާފުކޮށްދީފައި ނުވާކަމަށާއި، [illegible] ދަށުކޯޓުގެ [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 32/2015 (ޖަރީމާގެ [illegible] ޤާނޫނު)ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ގަރާރުގައި މިކަމަ ނުވަތަ ތަރިކާއެއްގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ ކޯޓު އަމުރަކާ ސާބިތުކުރަން [illegible] އެގޮތް [illegible]، ދަށުކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގައި މިއިން އެއްވެސް ކަމަކަށް ބެލިފައި ނުވާކަން އެގޮތް [illegible].

(ބ) ފަސްވަނަ ކަމަކީ، މުޙައްމަދު މުޙައްސިނުގެ މައްޗަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ގެ ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވެފައިވާކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ "ޖަރީމާގެ އަމަލެއް ކުރުން [illegible] ބައިވެރި ވުމުގެ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް އެ ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވާތީ، މުޙައްމަދު މުޙައްސިން މައްޗަށް ކުރިމަތިލާން ޖެހޭނީ ކަމުގައިވާ "[illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] ކޯޓު އަމުރެއްކަމުން ދައުލަތުން [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު މުޙައްސިން [illegible] ކޯޓަށް [illegible] ސާބިތު [illegible] ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިން ކަމުގައިވާ ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 1 އަދި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 3 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 6 ބުނެފައިވަނީ މުޙައްމަދު މުޙައްސިން އަދި [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] އަދި ކޯޓު އަމުރަކާ އިންވެސްޓިގޭޝަން އޮފިސަރުގެ [illegible] ނަންބަރު [illegible] ބުނެފައިވާކަމަށް [illegible] އެ މައްސަލާ ދިނުމުގެ ބުނެފައިވާކަމާއި، ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 3 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 6 ބުނެފައިވަނީ ވާއިރު، ކޯޓުގެ [illegible] ދީފައިވާކަމަށް މައްސަލާގެ ދީފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި

ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ގެ ޝަރީޢަތް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ހުށަހެޅި ފޮރެންސިކް ރިޕޯޓު ތައްޔާރު ކުރި [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] ކޯޓު [illegible]، [illegible]، [illegible] ބުނެފައިވާ [illegible]

އެގޮތުން ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 1 އާއި، ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 3 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 4 އަދި ފޮރެންސިކް ރިޕޯޓު ތައްޔާރު ކުރި [illegible] ކޯޓު [illegible]، ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 3 އާއި ސިއްރު ހެކި 6 ބުނެފައިވާ އަދި، [illegible] ކޯޓުން [illegible]، [illegible] ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 1 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 2 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 3 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 4 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 5 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 6 ބުނެފައިވާ [illegible] ކޯޓު [illegible]، އަދި [illegible] ކޯޓު [illegible] ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 3 އާއި ސިއްރު ހެކި ނަންބަރު 6 ބުނެފައިވާކަން [illegible] ކޯޓު [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] 51 [illegible]

(ށ) [illegible]

(ނ) [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ގެ ޝަރީޢަތުގެ [illegible] ބުނެފައިވާކަން [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] ބުނެފައިވާތީ، [illegible]

[illegible]

[illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016

[illegible]

[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާގައި

ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ

[illegible]

ދެންނެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ރިޕޯޓަށް ބަލާއިރު ދޭއިރު ކޮމިޝަނަރު އޮފް ޕްރިޒަންސް އަރިހުން ސަރުދީ ހުށަހެޅުމާ ބެހޭގޮތުން ޙުކުމް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އެއްވެސް ކަމެއްކަމަށް ފައިސަލާކޮށް އެނގެން ނެތުމާއި، މިމައްސަލަ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ހިނގާދިޔައިރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)އިން ލިބިދޭ ދިފާޢުގެ ފުރުޞަތު ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާކަން އެނގެން ނެތްކަމަށެވެ.

(ށ) ހަމަޖެހޭ ކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ޝާހިދު ނަންބަރު 1 އާއި ޝާހިދު ނަންބަރު 2 އަކީ އަދުލުވެރި 2 ޝާހިދުން ފުލުހުންނަށް މިމައްސަލާގެ ތަޙުޤީޤުގައި ބަޔާންދީފައިވާ ކަމަކަށް ބަލާއިރު ފުރިހަމަނުވާ ދިނުމާއި ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ނިޞާބު ފުރިހަމަކުރާ އަދަދަކަށް އެއިން ކަމުގެ ސާބިތުވާފައިވާ ވާހަކަދައްކާފައިވަނީ އެނގެން ނެތްކަމާއި އަދި އަދުލުވެރިކަން ގެއްލިފައިވާ ވާހަކައެއްކަން އެނގެންނުހުރުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/01 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ޝަރުޢީ ޝާހިދު ނަންބަރު 1 އަދި ޝާހިދުދިނީ ނަންބަރު 2 ގެ ބަޔާން ގެއްލިފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމަކަށްވެސް ޤާނޫނީ ގޮތުން ގަބޫލުކުރެވޭ އިސްތިސްނާއީ ޙާލަތެއްގައިވެސް ޝާހިދު ނުވާ ޝަރީޢަތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ އިސްތިސްނާ ބެލުމަށް ދައުލަތުން ކުރަނީ ސަލާމަތްކުރާ ގެއްލުން ދައުލަތުން ޙައްޤުތަކުގެ ބަޔާނާއި ޖުމްލަ ފަރާތުން ދައުލަތް ވަކީލު ބަލައިގަތުން ވަކިންކޮށް، ޤާނޫނުގައި ބުނާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދައުލަތުން ސާބިތުކުރުމުގެ ޙައްޤުތަކުގައި، ޝަރީޢަތުން އެދޭ ނިޔާވާ ސަލާމަތުގައި ބަރާބަރުކަން ދޭނޭކަމަށްވީ، ނަމަވެސް މިމައްސަލާގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ބޮޑެތި ކަށަވަރުވުމަށް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައިވާ ކޯޓުން ސަލާމަތްކަމަށްޓަކައިވާ ޝަރީޢަތުގެ ނިޔާ ގޮތުގެ ނިޞާބު އެނގެން ނެތްކަމަށެވެ.

(ނ) އަނެއްކަމަކީ، ޖިނާއީ ދައުވާކުރުމުގައި އެއް ހަރަކާތަކާ ގުޅިގެން ގިނަ ދައުވާކުރުމުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާއިން ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާއި، ގިނަ ދައުވާކުރުމުގެ ޤަވާޢިދުތަކުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ވިދާޅުވާ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކަށް އިންސާފުގެ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތް ޖަޒާގެ އަދަބު ކަނޑައެޅުމުގައި ޝަރީޢަތަކުން މިއުސޫލަށް ބަލާ ވަކިވަކި ކުށްތަކަށް ޙުކުމްކުރެވިފައިވާކަމާ، އެއް ހަރަކާތަކާ ގުޅިގެން ގިނަ ދައުވާކުރުމުގެ އުސޫލުތަކާއި

ކުރިއަށް ގެންގޮސް އެކުލަވާލެވިގެން ޝަރީޢަތް ހިންގައި ހުށަހެޅި މައްސަލައިގެ ބަޔާނުތަކާ ވާހަކަފުޅުތައް އެއް ދަޢުވާއަށް ވުރެ ގިނަ ދަޢުވާއަށް އަދުލު ކަނޑައެޅުމުގައި ޤާނޫނީ ހަމަހަމަކަމާ މުޅިން ކަންކުރުމަށް ފަރާތަކުން ވާސިލްވެވޭނެގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، އަދި އެކަމުގައި ޝަރީޢަތުގެ މަޢުލޫމާތުތަކުގައި އެއްކަމުގެ ތަކުރާރުކުރުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުންވާނެ ވަރުގެ ސަބަބުތަކެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާތީ، އެއްދަޢުވާއަށްވުރެ ގިނަ ދަޢުވާ އެއްކޮށް ކުރުމުގައި ބާރުތަކުގައި ކުރިން ދަޢުވާއަކާ ގުޅިގެން ޖަވާބުދާރީވުމަށް އެކަށީގެންވާ ފުރުޞަތު ޝަރީޢަތުން ދީފައިވާނަމަ، ކުރިން ދަޢުވާއަކާ ގުޅިގެން ވަކި އަޚުއްސުރެކުއްތޯ ބާރުވެ ދެވުނު ޝަރީޢަތްތަކުގެ ގޮތުގައި އަދަދުވާތީ ކުރިއަށް ނުގެންދިޔުމަކީ އެއީ ޗާޓުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފުކަމެއްކަމުގައި ނުބެލޭކަމެވެ.

(ށ) ނަތީޖާ ކަމާ؛ ހައިކޯޓުން މައްސަލަ ބަލާގައި އަދަލުކުރާ ފަރާތް އިންސާފުވެރިކަން ދެނެގަތުމުގައި މައްސަލައި ފިޔަވަޅަށް އިޖުރާއީ ތަފްސީލުގެ ވަސީލަތްތަކުގެ ހުރިހާ ބާރެއް އަދި ޖުމްލަ ފަރުދުންގެ ނަޒަރިއްޔާތު ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގައި އިންސާފުވެރި ކަންތައްތަކެއް ދެމެހެއްޓުމަށް؛ ދިނުމަށް އިންސާފުން ޝަރީޢަތް ހިންގައިދިނުމަށް ސާބިތުވާނެގޮތުން އަދި އެކަމުގައި ހަރަކާތްތެރިވުން އެއްވެސް ކަމެއް ނުވަތަ ޝަރީޢަތް އެއްވެސް ޢަމަލެއް އެކަމަކުން ދުރުވެފައި އަމާޒު ޤާނޫނުތަކުން ނަހަމަ ދެކޮޅުކަމެއްކަމުގައި "ހަމައެކަނި އަމާޒު ޤާނޫނުން ނުފޫޒުކަމުގައި އަމާޒު ޤާނޫނީކަން އިންސާފުވާއިރު އެކަށީގެންވާނެ" ކަމަށް ޝަރީޢަތްކުރުމުގައި ޤާނޫނު އަދި އެކަން އަމަލުކުރުން އެންމެ އެއް މަރުތަބާ ކަމުގައިވާތީ، އެޕީލްކުރުމުން ޝަރީޢަތް ހިންގުމަށް ފަސޭހަކުރުމުގެ މަސައްކަތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީ ގެނެސްފައިވާ އެއްގޮތަށް ބަލާ މައްސަލަ ޖީލުކުރުމުން ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ އިޖުރާއާތުގައި ހިންގުމުގެ އިދާރީ މައްސަލައިގެ ވަރަށްގިނަ އެއްގޮތަށް ކަންކުރުމުގެ މައްސަލަ ބަލައި އަދާލު އިންސާފު ގެ އެއްގޮތަށް ހަމަހަމަ އިސްލާމީ ދީނީގޮތުން ގެނެވޭނެ މައްސަލަ މައްސަލަ ހިނގާނެ ގޮތުން އިންސާފުވެރި ދާއިރާގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/312 ހައިކޯޓުގައި ކުރިއަށްދާ ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީއެވެ.

މިމައްސަލައިގައި ކުރީ ހިސާބުގައި ފެނުނު މައްސަލަ ބަލައި، މިމައްސަލަ ކުރިމަތިވި ހައިކޯޓް ބަލައިގެން މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިންގާފައިވި ދިޔަގޮތުން ފަރާއިތު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފުކަމެއްކަން ކަނޑައަޅުއްވާކަށް އިންސާފުން ޝަރީޢަތްކުރުމާގޮތުގެ ވަނަ ބައިގެ ހުކުމްކަން ދެނެގ

މުޙްސިން [illegible] [illegible]، [illegible] މުޙްސިންގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން އުފުލާފައިވާ ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ކުރަން އުޅުމާއި ބައިވެރިވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތު މިންވަރަށް [illegible] [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން [illegible] މުޙްސިންގެ މައްޗަށް ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، 2 ވަނަ ނަންބަރާ، 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާ، 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ހަވާލާދީ، ޓެރަރިޒަމްގެ އަމަލެއް ކުރަން އުޅުމާއި ބައިވެރިވުމުގެ ކުށުން [illegible] މުޙްސިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން [illegible] މުޙްސިން 17 (ސަތާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމަށް ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 211/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ގއ. [illegible]، [illegible]/ [illegible] މުޙްސިންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިއްތިފާޤުން [illegible].